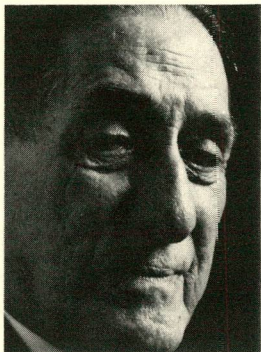

GUNZBURG, Nico, hoogleraar, jurist, diplomaat en letterkundige (Riga 2 september 1882).

Toen hij drie jaar oud was, verliet zijn vader Letland, vestigde zich te Antwerpen en liet zich tot Belg naturaliseren. Nico Gunzburg deed zijn humaniora aan het Koninklijk Atheneum te Antwerpen. Op 6 juli 1906 behaalde hij het diploma van doctor in de rechten aan de Vrije Universiteit te Brussel. Daarna vestigde hij zich als advocaat te Antwerpen. In 1913 werd hij tot leraar in het staatsrecht benoemd aan de twee normaalscholen

te Antwerpen, een functie die hij tot in 1952 vervulde. Tijdens de Eerste Wereldoorlog was hij gezantschapsraad in Le Havre, daarna secretaris van de Economische Commissie der Geallieerden in Den Haag. In 1923 werd hij tot hoogleraar in Gent benoemd, waar hij burgerlijk recht doceerde, al was strafrecht zijn specialiteit. Gedurende de jaren 1935-'36 fungeerde hij er als secretaris van de faculteit der rechten en in 1937-'39 vervulde hij de functie van deken van dezelfde faculteit. Hij was een der eerste beoefenaars van de criminologie: hij wijdde veel bijdragen aan het achterlijke kind en aan de misdadige en verwaarloosde jeugd. In 1938 stichtte hij te Gent het Instituut voor Criminologie. Tijdens de Tweede Wereldoorlog was hij lid van de Office of War Information in Amerika en hog-

leraar aan de Syracuse University. Na de oorlog hield hij zich als officier van de United Nations Relief and Rehabilitation Administration (UNRRA) bezig met de displaced persons in Europa. In 1953 werd hij hoogleraar aan de universiteit te Djakarta en richtte er een criminologisch instituut op. Hij was tevens voorzitter van het Centrum voor Joodse Weldadigheid. Hij schreef op 80-jarige leeftijd de roman Het boek Ruth.

Onder de invloed van Pol de Mont, die op het Antwerps atheneum zijn leraar Nederlands was, werd de jonge Gunzburg flamingant. Hij schreef al vroeg gedichten in diverse bladen en tijdschriften en verscheidene componisten hebben liederen van hem op muziek gezet. Hij is de auteur van het Nieuw Studentenlied van Geen Taal, Geen Vrijheid, de Vlaamse liberale studentenkring van de Brusselse universiteit, waarvan hij later als opvolger van August Vermeylen voorzitter werd. Als student in de rechten stichtte hij, samen met Frans van Cauwelaert, Leo van Puyvelde, René Verdeyen, Julius Hoste en andere vrienden van de vier universiteiten, het Vlaamsch Hoogstudentenverbond, dat de Vlaamse Rechtskundige Congressen organiseerde, die een belangrijke rol gespeeld hebben in de vernederlandsing van het rechtsleven. Als lid van de Tweede Hoogeschoolcommissie richtte hij na de Eerste Wereldoorlog de commissie voor de vervlaamsing van de universiteit te Gent weer op, en stuurde aan op samenwerking tussen de verschillende partijen in het belang van de Vlaamse zaak. Gunzburg was van nabij betrokken bij de opstelling van het wetsontwerp-Nolf, dat een gedeeltelijke vernederlandsing van de Gentse universiteit tengevolge had. Hij is tevens secretaris geweest van de Bond der Vlaamsche Rechtsgeleerden en redacteur van het Rechtskundig Tijdschrift voor Vlaamsch België. Na de Tweede Wereldoorlog werkte hij mee aan de voorbereiding van het proces te Neurenberg. Nico Gunzburg was heel zijn leven een consequent flamingant, die in uiteenlopende omstandigheden de evolutie van de V.B. positief beïnvloedde. Deze joodse jurist is tevens een groot humanist.

WERKEN: *Het rechtswezen in Vlaanderen, in Vlaanderen door de eeuwen heen* (1913); - *La flamandisation de l'Université de Gand* (1920); - *Louis Franck als Rechtsgeleerde*, in *De Vlaamsche Gids* (1927, p. 27-31); - *De vervlaamsching van onze wetgeving*, in *Rechtskundig Weekblad* (1932, p. 121-130); - *Oproep! 't Lied der Hoogeschool* (op muziek gezet door J. van Hoof, 1938).

LITERATUUR: *Rijksuniversiteit te Gent. Liber Memorialis 1913-1960*, III (onder de hoofdredactie van T. Luykx, 1960, p. 101-105); - J. Florquin, *Nico Gunzburg*, in *Ten nuize van...*, IX (1973).

JOOS FLORQUIN